

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tematický plán

Čtenářských dílen

pro 2. ročník

školní rok 2015/2016

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

TEMATICKÝ PLÁN ČTENÁŘSKÝCH DÍLEN

Předmět: *Český jazyk a literatura*

Školní rok: **2015/2016**

Jméno vyučujícího: **Mgr. Zachníková Jiřina**

Třída: **2. A**

Předpokládaný počet hodin: **10**

Číslo ČD	Datum	Učivo / název čtenářské dílny	Počet hodin	Poznámky:
1.	15. 9.	Literární druhy a žánry/Čertův švagr	1	
2.	16.9.	Přiměřeně náročné texty/Radostné čtení	1	
3.	22.9.	Čtení s porozuměním/O psí věrnosti	1	
4.	15.10	Orientace v textu/Hledá se hlavní hrdina	1	
5.	23.10.	Orientace v textu/Kdo je kamarád	1	
6.	18.11.	Báseň, pohádka, bajka/O hodném citronu	1	
7.	19.11.	Čtení s porozuměním/Zázračný citron	1	
8.	8. 12.	Čtení s porozuměním/Fotbal s Fandou	1	
9.	12. 1.	Zážitkové čtení/Veselé básničky	1	
10.	10. 2.	Čtení s porozuměním/Týden bez televize	1	

Zpracovala: Mgr. Jiřina Zachníková
Dne 12. září 2015

Schválila: Mgr. Radka Otipková
Dne

.....
Titul, jméno, příjmení

.....
Titul, jméno, příjmení, ředitel školy

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

TEMATICKÝ PLÁN ČTENÁŘSKÝCH DÍLEN

Předmět: <i>Český jazyk a literatura</i>		Školní rok: 2015/2016		
Jméno vyučujícího: Mgr. Zachníková Jiřina		Třída: 2. A		
Předpokládaný počet hodin: 10				
Číslo ČD	Datum	Učivo / název čtenářské dílny	Počet hodin	Poznámky:
1.	15. 9.	Literární druhy a žánry/Čertův švagr	1	
2.	16.9.	Přiměřeně náročné texty/Radostné čtení	1	
3.	22.9.	Čtení s porozuměním/O psí věrnosti	1	
4.	15.10	Orientace v textu/Hledá se hlavní hrdina	1	
5.	23.10.	Orientace v textu/Kdo je kamarád	1	
6.	18.11.	Báseň, pohádka, bajka/O hodném citronu	1	
7.	19.11.	Čtení s porozuměním/Zázračný citron	1	
8.	8. 12.	Čtení s porozuměním/Fotbal s Fandou	1	
9.	12. 1.	Zážitkové čtení/Veselé básničky	1	
10.	10. 2.	Čtení s porozuměním/Týden bez televize	1	
Zpracovala: Mgr. Jiřina Zachníková Dne 12. září 2015		Schválila: Mgr. Radka Otípková Dne 12. 9. 2015		
 Titul, jméno, příjmení		 Titul, jméno, příjmení, ředitel školy		

Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek
 Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená
 reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek
 Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená
 reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Čtenářské dílny jako prostředek ke zkvalitnění čtenářství a čtenářské gramotnosti

1. čtenářská dílna

Vypracovala: Mgr. Zachníková Jiřina

Název dílny: Čertův švagr

Číslo: 1/2. ročník

Ročník: 2. ročník

Téma: Literární druhy a žánry - pohádka

Časový rozvrh dílny: 45 minut - 1 vyučovací hodina

Popis čtenářské dílny

Cíle:

Poznávání hodnot pohádky. Rozvíjení komunikačních dovedností a fantazie.

Použitá literatura:

Nejkrásnější pohádky, Němcová B., ISBN 978-80-253-1125-7

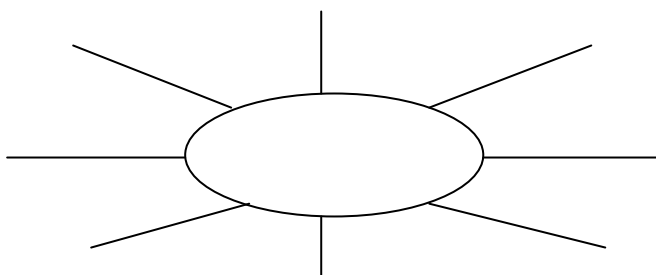
Organizace čtenářské dílny:

1. Společné sestavení pravidel dílny čtení:

- Během dílny pozorně naslouchejte.
- Nikoho nevyrušujte.
- Žádné přestávky na WC a pití.
- Čtete pozorně po celou určenou dobu.
- Můžete sedět pohodlně kdekoliv.

2. Motivační dialog – Máte rádi pohádky? Víte, jak vznikaly?

3. Pojmová mapa – Cesta k pohádkám. Děti hledají odpovědi, jak se setkaly s pohádkou a vše zapisují do pojmové mapy.

Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek

Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená

reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Práce ve dvojicích – dvojici si poví, kterou pohádku mají nejraději.

5. Klíčová slova vedoucí k názvu pohádky, kterou budou v hodině číst – viz okopírovaný pracovní list

Pracovní list klíčových slov:

Š	Č	V	E	A	R	T	G	Ů	R	V	
10	12	6	9	15	14	13	16	11	3	8	
				výsledek	písmenko						
8	+	4	=								
19	-	10	=								
6	+	8	=								
15	-	2	=								
9	+	2	=								
4	+	4	=								
				X							
20	-	10	=								
3	+	3	=								
19	-	4	=								
8	+	8	=								
9	-	6	=								

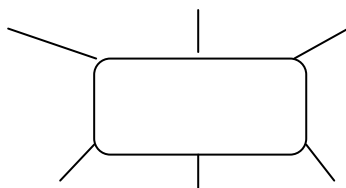
6. Čtení s porozuměním – hlasité čtení – učitel – žáci – str. 5–8, Nejkrásnější pohádky, Němcová B., ISBN 978-80-253-1125-7

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

7. Otázky k přečtenému textu

1. Kdo je hlavním hrdinou pohádky?
2. Jak rozumíte slovu – sirotek?
3. Co se skrývalo v rodinné truhle?
4. Kdo je biřič?
5. Co si představíš, když se řekne – šatlava?
6. Řekni, jak byl v pohádce popsán čert.

6. Jak je popisován čert v jiných pohádkách? Děti zapisují odpovědi do pojmové mapy.

7. Výtvarné vyjádření - kresba čerta – výkres A4. Nakresli, jak vypadal čert, který se Petrovi ukázal.

8. Společná práce v kruhu – prezentace prací a zhodnocení dílny čtení.

Výstupy:

Rozliší báseň, pohádku a bajku.

Mezipředmětové vztahy: -

Průřezová témata: -

Materiální zabezpečení: Výkresy, pastelky, pracovní list

2. čtenářská dílna

Vypracovala: Mgr. Zachníková Jiřina

Název dílny: Radostné čtení

Číslo: 2/2. ročník

Ročník: 2. ročník

Téma: Přiměřeně náročné texty

Časový rozvrh dílny: 45 minut - 1 vyučovací hodina

Popis čtenářské dílny

Cíle:

Rozlišování dobra a zla, kladných a záporných postav.

Použitá literatura:

Nejkrásnější pohádky, Němcová B., ISBN 978-80-253-1125-7

Organizace čtenářské dílny:

1. Pravidla dílny čtení:

- Během dílny pozorně naslouchejte.
- Nikoho nevyrušujte.
- Žádné přestávky na WC a pití.
- Čtete pozorně po celou určenou dobu.
- Můžete sedět pohodlně kdekoliv.

2. Čtení s předvídáním – učitel pokračuje v četbě pohádky Čertův švagr - str. 8-11. Žáci poslouchají a ve dvojicích předvídají, o čem se bude číst a pak své předpovědi proberou společně ve třídě.

3. Otázky k textu:

- Jak se projevoval v pekle Petr?
- Jaký zákaz dostal od čerta Petr?
- Jakou dobu pobýval Petr v pekle?
- Za věrnou službu byl odměněn. Víš, jak?

4. Jaké jiné kouzelné předměty z pohádek znáte? Děti zaznamenávají do pojmové mapy.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

5. Tiché čtení – namnožený list - str. 12–14.

6. Práce s textem:

1. Kolik dcer měl knížepán?
2. Podtrhni pastelkou v textu jméno třetí dcery.
3. Jak rozumíš slovu švagr.
4. Rozhodli byste se stejně jako Angelína?
5. Co se opravdu v závěru naší pohádky stalo?

7. Kresba - nakreslete, jak si představujete hrad, ve kterém žili po svatbě Petr s Angelínou. Můžete jej i pojmenovat.

8. Společná práce v kruhu – prezentace prací a zhodnocení dílny čtení.

Výstupy: Rozlišuje dobro a zlo, kladné a záporné postavy.

Mezipředmětové vztahy: -

Průřezová témata: -

Materiální zabezpečení: Výkresy, pastelky

3. čtenářská dílna

Vypracovala: Mgr. Zachníková Jiřina

Název dílny: O psí věrnosti

Číslo: 3/2. ročník

Ročník: 2. ročník

Téma: Čtení s porozuměním

Časový rozvrh dílny: 45 minut - 1 vyučovací hodina

Popis čtenářské dílny

Cíle:

Plynulé čtení pohádky a domýšlení jejího dokončení.

Použitá literatura:

Nedokončené pohádky, Slabý K. Zdeněk, ISBN 978-80-262-0397-1

Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek

Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená

reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

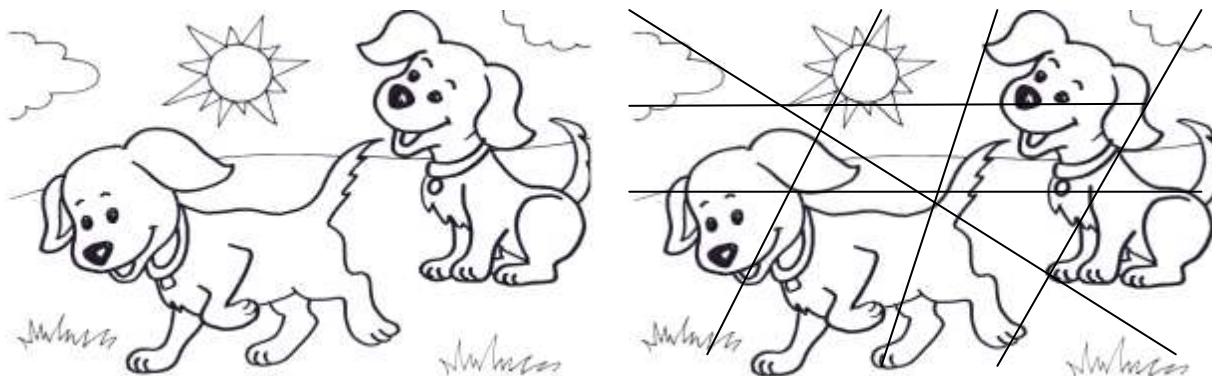
Organizace čtenářské dílny:

1. Pravidla dílny čtení:

- Během dílny pozorně naslouchejte.
- Nikoho nevyrušujte.
- Žádné přestávky na WC a pití.
- Čtete pozorně po celou určenou dobu.
- Můžete sedět pohodlně kdekoliv.

2. Motivace – podněcování fantazie, představivosti a probuzení schopností slovního vyjadřování.

Dvojice žáků dostanou uzavřenou obálku, v které je $\times$ rozstříhaný obrázek na více částí. Správně složený obrázek určuje hlavní postavu naší nedokončené pohádky.

3. Řízený rozhovor – navození zájmu o pohádku.

- Kdo bude hlavní hrdinou v naší četbě?
- Kdo má v rodině pejska?
- Jaká jména mohou mít pejsci?
- Jaké rasy pejsků znáš?

4. Předvídání – dvojice žáků se snaží předvídat, co se pejskům v naší pohádce může přihodit a svou předpověď si zapíší na lísteček.

5. Učitel napíše na tabuli název pohádky: “ O psí věrnosti“.

Žáci se pokusí říci, jak rozumí slovu – věrnost.

Učitel pak objasní význam tohoto slova – dlouhodobá pevnost a spolehlivost nějakého vztahu, pevné zachování slibu či přísahy (mezi manžely, mezi přáteli, vůči nějaké myšlence, skupině, věrnosti zvířete k člověku).

6. Samostatné souvislé tiché čtení – str. 21–24.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

7. Práce s textem:

1. Podle čeho poznají pejsci, kdo je přítel a kdo nepřítel?
2. Víte, že se cizí pes nesmí hladit bez svolení svého majitele?
3. Jak byste volali na hodného pejška?
4. Vyhledej v textu jména psí čtveřice a pojd' je zapsat na tabuli.

O psí věrnosti

vlčák Orza
kokršpaněl Azor
jezevčík Zora
ratlík Roza

8. Zápis do sešitu Čtení - podle tabule. Pak následuje kresba jednoho ze čtyř pejšků.

9. Zhodnocení dílny čtení:

Na tabuli:

V této dílně se mně nejlépe podařilo:

Nejtěžší pro mne bylo:

Výstupy: Plynule čte s porozuměním krátké příběhy, pohádky, básničky a říkadla.

Mezipředmětové vztahy: Vv

Průřezová témata: -

Materiální zabezpečení: Sešit Čtení, pastelky, obálka s rozstříhaným obrázkem

Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek

Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená
reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. čtenářská dílna

Vypracovala: Mgr. Jiřina Zachníková
Název dílny: Hledá se hlavní hrdina
Číslo: 4/2. ročník
Ročník: 2. ročník
Téma: Orientace v textu
Časový rozvrh dílny: 45 minut - 1 vyučovací hodina

Popis čtenářské dílny

Cíle:

Pozorné čtení, hledání hlavní postavy příběhu

Použitá literatura: Adélka a Zlobidýlko, F jako Fík - Ivona Březinová

Organizace čtenářské dílny:

V průběhu minulých dvou týdnů nosily děti vlastní knihy z kterých si čtou samy, nebo s rodiči. Představily knihu a o kom (o čem četly). Z této zkušenosti vycházel úvodní rozhovor.

- 1. Řízený rozhovor** - Připomeneme si své knihy: Která postava se ve Tvé knize (v příběhu, pohádce) objevovala nejčastěji? Co dělala?
- 2. Myšlenková mapa** - děti na barevné proužky zapisují hlavní postavy z knih, příběhů, nebo oblíbené pohádky (slabí čtenáři).

Jména postav nalepí na velký arch – myšlenková mapa s názvem „HLAVNÍ POSTAVA“. Na další proužek papíru zformulují krátce, jak poznají hlavní postavu, hlavního hrdinu – nalepí do myšlenkové mapy.

3. Seznámení s pravidly volného čtení

Pravidla dílny čtení: (na tabuli)

- a) Najdeme si pohodlné místo ve třídě kdekoliv, pokud tím nebudeme rušit sebe ani ostatní.
- b) Čteme po celou dobu.
- c) Nikoho nevyrušujeme.
- d) Během dílny nebudou přestávky na WC ani na pití.

Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek

Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená
reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Výběr knih pro samostatné čtení. Výběr ze dvou knih Ivony Březinové – Adélka a Zlobidýlko a F jako Fík.

4. Volné čtení - Budeme číst podobu 15 minut, všimáme si hlavní postavy, co prožila, co bys chtěl(a) prožít s ní.

5. Kresba – uvědomění – na čtvrtku papíru kreslí děti kresbu podle zadání na tabuli:

1. Nakresli hlavní postavu o které si četl.
2. Napiš výrazně její jméno.
3. Napiš kolik má let, pokud ses o tom dočetl.
4. Na linkovaný list papíru napiš krátce, co bys chtěl prožít s hlavní postavou.

6. Sdílení ve dvojicích: vylosované dvojice s odlišnými knihami. Ve dvojicích si žáci navzájem představí hlavní postavu podle obrázku, sdělí kamarádovi, co v příběhu prožila.

7. Společné předávání zkušeností v kruhu - o kom četli, co by chtěli prožít s hlavním hrdinou? Co měli oba hrdinové společného? (venčili pejsky)

8. Hodnocení: Komu se volné čtení líbilo? Chtělo se někomu ukončit čtení dřív, čtení prodloužit? Kdo by si chtěl volné čtení zopakovat? Kdo si chce číst i doma?

9. Domácí volné čtení: Děti dostaly možnost pokračovat ve čtení vybrané knihy doma

Výstupy: Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.

Mezipředmětové vztahy: Výtvarná výchova

Průřezová témata: -

Materiální zabezpečení: Barevné papíry, kreslicí čtvrtka, lepidlo, nůžky, knihy

Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek

Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená

reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

5. čtenářská dílna

Vypracovala: Mgr. Jiřina Zachníková

Název dílny: Kdo je kamarád

Číslo: 5/2. ročník

Ročník: 2. ročník

Téma: Orientace v textu

Časový rozvrh dílny: 45 minut - 1 vyučovací hodina

Popis čtenářské dílny

Cíle: vyhledávání konkrétních postav v textu, seznámení s pojmem vedlejší postava, vztahy mezi lidmi

Použitá literatura: Adélka a Zlobidýlko, F jako Fík, Ivona Březinová

Organizace čtenářské dílny:

1. Motivace: O přestávce před hodinou čtení děti na tabuli do připraveného žlutého kruhu – sluníčka, píší jméno svého kamaráda

2. Úvod: Básnička

Kamarád

Kdo jsou kamarádi?
lidé co se mají rádi
a pomůžou si bez řečí,
je to pěkná vlastnost člověčí

3. Řízený rozhovor v kruhu: děti pojmenují svého kamaráda – proč s ním kamarádí (soused v lavici, je hodný, ...)

Otázky na tabuli: **Kdo je kamarád?**
Jaký by měl být?

4. Myšlenková mapa: na žlutý proužek papíru odpoví na jednu z otázek, proužek nalepí jako paprsek do myšlenkové mapy ve tvaru slunce, se středem složeným ze jmen kamarádů.

5. Práce s knihou: připomeneme hlavního hrdinu. Během čtení si děti mají všimnout kamarádů hlavního hrdiny, pokud na něj při čtení narazí, zapíšou jejich jméno na proužek papíru.

Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek

Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená

reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

6. Volné čtení podle pravidel 15 min

Pravidla čtení na tabuli:

1. Najdeme si pohodlné místo ve třídě kdekoliv, pokud tím nebudeme rušit sebe ani ostatní.
2. Čteme po celou dobu.
3. Nikoho nevyrušujeme.
4. Během dílny nebudou přestávky na WC ani na pití.

7. Sdílení ve dvojicích: vylosování dvojic – čtenáři stejných knih – předání zkušeností, které kamarády našli, jak se jmenují, jsou dobří kamarádi?

8. Práce v lavici: do sešitu čtení nalepí jméno kamaráda, které našli – vedlejší postava

Hledají odpověď na otázku: Jaký je hlavní hrdina? Chtěl bys ho za kamaráda? Proč?

Odpověď vepíše do připravené věty do sešitu čtení:

Na tabuli: Na ..... (jméno hlavní postavy z knihy) se mi líbí
_____. Chtěl(a), nechtěl(a) bych ho (ji) za kamaráda.
Proč?

9. Hodnocení v kruhu: Která postava měla víc kamarádů? Proč?

10. Zamyšlení: Jaké vlastnosti má mít dobrý kamarád? Napiš sousedovi po pravici v kruhu na lístek, co je na něm nejlepší, hezkou vlastnost. Předej, můžeš přečíst všem.

Práce se mi líbila, (nelíbila)...

Dneska mě bavilo...

Výstupy: Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.

Mezipředmětové vztahy: -

Průřezová témata: -

Materiální zabezpečení: Kreslící papír formátu A3 na přípravu myšlenkové mapy, lepidlo nůžky, sešit čtení, psací potřeby, barevné papíry (proužky na zachycování myšlenek).

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

6. čtenářská dílna

Vypracovala: Mgr. Jiřina Zachníková
Název dílny: O hodném citronu
Číslo: 6/2. ročník
Ročník: 2. ročník
Téma: Báseň, pohádka, bajka
Časový rozvrh dílny: 45 minut - 1 vyučovací hodina

Popis čtenářské dílny

Cíle: Čtení s porozuměním, vyhledávání pohádkových prvků v textu

Použitá literatura: Zdeněk K. Slabý, Nedokončené pohádky, nakladatelství Portál

Organizace čtenářské dílny:

- Motivační rozhovor o známých pohádkách, pohádkových knížkách, popisování pohádkových prvků ve známých pohádkách.**
- Skládání klíčového slova k dnešní pohádce - hlavní postava**

3	12	26	22	19	17

Děti ve dvojicích skládají slovo - hledají písmena podle číselného pořadí v abecedě (jmenují všechna písmena abecedy i s háčky).

Nejrychlejší luštitelé dostanou rozstříhaný obrázek citronu, složí a nalepí do čtenářského sešitu.

- Volné psaní:** děti do sešitu napíší 1–2 věty o citronu, co tě nejdřív napadne, když se řekne citron, jaký je.

4. Volné čtení podle pravidel 10-15 min

Pravidla čtení na tabuli:

- Najdeme si pohodlné místo ve třídě kdekoliv, pokud tím nebudeme rušit sebe ani ostatní.
- Čteme po celou dobu.
- Nikoho nevyrušujeme.
- Během dílny nebudou přestávky na WC ani na pití.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

5. Během čtení podtrhávají děti v namoženém textu vlastnosti hlavní postavy, všímají si, jaký je pohádkový citron.

6. Sdílení ve dvojicích: žáci si navzájem vyprávějí, které vlastnosti našli.

7. Společná diskuse v kruhu: jaké pohádkové prvky se objevují v textu, např. skutečný citron nemluví, necestuje, nemá lidské rodiče, není sladký...

Hodnocení: co mě nejvíc bavilo?

8. Úkol na doma: zjisti 1 zajímavost o citronu

Výstupy: Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.

Mezipředmětové vztahy: Prvouka - ovoce; ČJ: abeceda; Pracovní činnosti: skládání rozstříhaného obrázku, lepení

Průřezová témata: -

Materiální zabezpečení: Sešit čtenářských dílen, křížovka s rébusem, rozstříhané obrázky citronu, lepidlo, psací potřeby

7. čtenářská dílna

Vypracovala: Mgr. Jiřina Zachníková
Název dílny: Zázračný citron
Číslo: 7/2. ročník
Ročník: 2. ročník
Téma: Čtení s porozuměním
Časový rozvrh dílny: 45 minut - 1 vyučovací hodina

Popis čtenářské dílny

Cíle:

Plynulé čtení pohádky, rozvoj fantazie - dokončení příběhu

Použitá literatura: Zdeněk K. Slabý, Nedokončené pohádky, nakladatelství Portál

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Organizace čtenářské dílny:

1. V kruhu: děti čtou informace a zajímavosti o citronech které si připravily doma (informace od rodičů, z internetu, encyklopedie ...).
2. Na interaktivní tabuli připraven článek o citronu. (Google - Moje pravdy – velké využití citronů).
3. Učitel přečte z tabule vybrané zajímavosti, děti na tabuli hledají a zeleně podtrhují, co už o citronu vědí.
Hledáme v článku společně nové zajímavosti – červeně děti podtrhují, co nového je při čtení zaujalo, co se dověděly.
4. Do sešitu jednou větou zapíší novou informaci, která je zaujala.
5. Návrat k pohádce: připomeneme pohádku, vlastnosti hlavního hrdiny – citronu.
6. Volné čtení podle pravidel 5-10 min

Pravidla čtení na tabuli:

1. Najdeme si pohodlné místo ve třídě kdekoliv, pokud tím nebudeme rušit sebe ani ostatní.
  2. Čteme po celou dobu
  3. Nikoho nevyrušujeme
  4. Během dílny nebudou přestávky na WC ani na pití.
- 7. Volné dočtení poslední části pohádky – 1 list.**
- 8. Úkol:** zjistí, co chybí této pohádce, zapíše jedním slovem na proužek papíru. Po dočtení strany odevzdají děti zapsaný splněný úkol na proužku papíru.
- 9. Poslední úkol - vymyslet konec pohádky – alespoň 2 věty, zapíše do sešitu (plní v rozdílných časech - dočítají různou rychlostí).**
- 10. Práce ve dvojicích – rychlejší + pomalejší čtenář.**
Rychlejší seznámí kamaráda se svým dokončením pohádky. Druhý žák konec doplní, nebo vymyslí vlastní.
- 11. Hodnocení v kruhu:** 1- 2 žáci přečtou dokončení. Co se mi líbilo, nelíbilo.
- 12. Motivace: interaktivní tabule:** informace o citronu na internetu: www.google.cz - zázračný citron.
- 13. Každé dítě má list s krátkou informací o citronu z internetového článku.**

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

14. Děti si podtrhnou tužkou informace, které znaly, červeně podtrhnou novou informaci, která je zaujala.

Výstupy: Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.

Mezipředmětové vztahy: Prvouka - ovoce

Průřezová témata: -

Materiální zabezpečení: Interaktivní tabule, sešit čtení, psací potřeby

8. čtenářská dílna

Vypracovala: Mgr. Jiřina Zachníková

Název dílny: Fotbal s Fandou

Číslo: 8/2. ročník

Ročník: 2. ročník

Téma: Čtení s porozuměním

Časový rozvrh dílny: 45 minut - 1 vyučovací hodina

Popis čtenářské dílny

Cíle:

Plynulé čtení s porozuměním. Rozvíjení komunikačních dovedností a fantazie.

Použitá literatura:

Fotbal s Fandou, Březinová I.

Organizace čtenářské dílny:

1. Motivační dialog v komunitním kruhu:

- Jaké znáte sporty?
- Který sport se ti líbí a proč?
- Jakému sportu se věnuješ?
- Proč mají děti i dospělí sportovat?

2. Seznámení s novou knihou: Fotbal s Fandou od Ivony Březinové, ilustrace Helena Zmatlíková

Předvídání: Práce ve dvojicích – domluvte se, o čem v knize budeme číst. Budou to pohádky, bajky nebo příběhy?

Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek

Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená

reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vybrané dvojice vyprávějí o čem v knize budeme pravděpodobně číst.

3. Hlasité čtení učitelem – navození zájmu o čtení příběhu.

Děti, co si myslíte, našel dědeček svůj deník?

4. Zopakování pravidel Dílny čtení.

Učitel zadá ústně i písemně na tabuli:

1. Při čtení si pozorně všiměj, co se v textu odehrává.
2. Co tě nejvíce zaujalo.

5. Samostatné tiché čtení – str. 10 (15 minut).

6. Sdílení ve dvojicích – vzájemné sdílení informací na zadané úkoly.

7. Společná práce v komunitním kruhu:

- Dobrovolní žáci vyprávějí, o čem četli a co se jim nejvíce líbilo.
- Děti, bylo něco, co vám dnes komplikovalo Dílnu čtení?

8. Zhodnocení Dílny čtení

Výstupy: Plynulé čtení s porozuměním. Rozvíjení komunikačních dovedností.

Mezipředmětové vztahy: Spojování pravidelné pohybové činnosti se zdravím. Uvědomění si významu sociálních vztahů ve sportu.

Průřezová témata: -

Materiální zabezpečení: Fotbal s Fandou, Březinová I.,

9. čtenářská dílna

Vypracovala: Mgr. Jiřina Zachníková

Název dílny: Veselé básničky

Číslo: 9/2. ročník

Ročník: 2. ročník

Téma: Zážitkové čtení

Časový rozvrh dílny: 45 minut - 1 vyučovací hodina

Popis čtenářské dílny

Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek

Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená

reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Cíle:

Čtenářský cíl: Čtení veršů ve správném rytmu a se správným přízvukem, přirozenou hlasovou modulací, se správnými délkami samohlásek.

Literárně výchovný cíl: Uvědomování a oceňování zvukové hodnoty vlastního přednesu.

Použitá literatura:

Máme doma gorilu, Vodňanský, J.; ISBN 978-80-00-03298-6

Kouká roura na kocoura, Kratochvíl, M.; ISBN 978-80-204-3245-2

Pes nám spadla – Bláznivé básničky, Kratochvíl, M.; ISBN 978-80-204-2690-1

Organizace čtenářské dílny:

1. Pravidla dílny čtení:

- Během dílny pozorně naslouchejte.
- Nikoho nevyrušujte.
- Žádné přestávky na WC a pití.
- Čtete pozorně po celou určenou dobu.
- Můžete sedět pohodlně kdekoliv.

2. Komunitní kruh – navození zájmu o četbu veršů

- poslech CD – Lidé chodí po nohou – slunce zase oblohou (22),
- představení knih s básněmi, spisovatelé a ilustrátoři,
- samostatné tiché čtení básní – namnožený list – „Veselý sněhulák“, „Salon krásy“, „Něžně“.

3. Práce ve dvojicích – dvojice si poví, která báseň se jim nejvíce líbila a proč. Sdělování informací o postavách, zvířatech, věcech ve vybrané básni, obsah básně, počet slok.

4. Společná práce: Vyhledej a napiš dvojice slov, které se rýmují.

5. Hlasité čtení básní, při opakovaném čtení si za pomoci vytleskávání žáci uvědomí rytmus.

6. Komunitní kruh – zhodnocení čtenářské dílny

- a. Jak se vám dařilo číst verše?
- b. Jaké pocity se v tobě probouzely při čtení veršů?
- c. Jak se vám líbí ilustrace k básničce?
- d. Dovedli by jste napsat krátkou básničku? (dobrovolný úkol)

Výstupy: Přečte se správnou intonací ve vhodném frázování literární texty. Přednáší z paměti.

Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek

Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená

reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Mezipředmětové vztahy: Výtvarná výchova – Ilustrátoři a ilustrace

Průřezová témata: -

Materiální zabezpečení: CD – Lidé chodí po nohou

10. čtenářská dílna

Vypracovala: Mgr. Zachníková Jiřina
Název dílny: Týden bez televize
Číslo: 10/2. ročník
Ročník: 2. ročník
Téma: Čtení s porozuměním
Časový rozvrh dílny: 45 minut - 1 vyučovací hodina

Popis čtenářské dílny

Cíle: Pozorné čtení, ztotožnění s myšlením postav, formulace vlastních názorů

Použitá literatura: Kája super frája aneb TÝDEN BEZ TELEVIZE, D. L. Greenová

Organizace čtenářské dílny:

Myšlenková mapa: kreslíci karton A3 ve tvaru televize, „obrazovka“ rozdělená na poloviny, černá/bílá.

Děti na proužky píší, co se jim vybaví, když se řekne televize.

Pozitivní myšlenky (zábava, poučení, pohádky) lepí do bílé poloviny, negativní myšlenky (kazí oči, bere čas) lepí do černé poloviny televize – myšlenkové mapy.

Motivační rozhovor: v kruhu – děti odpovídají na otázku „Co pro tebe znamená televize?“

Volné čtení s úkolem: najdi a podtrhni v namnoženém textu, jestli najdeš něco, co se tě týká, co děláš, nebo cítíš podobně, jako postavy v příběhu.

Pravidla čtení na tabuli:

1. Najdeme si pohodlné místo ve třídě kdekoliv, pokud tím nebudeme rušit sebe ani ostatní.
2. Čteme po celou dobu.
3. Nikoho nevyrušujeme.
4. Během dílny nebudou přestávky na WC ani na pití.

Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek

Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená

reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Máš něco společného s hlavním hrdinou? Cítil ses při čtení stejně jako on?
Zapiš si do sešitu dobrou, nebo špatnou zprávu, o které jsi četl.

Po přečtení se děti rozdělí do tří skupin podle toho, jestli úkol „VYDRŽET TÝDEN BEZ TELEVIZE“ by pro ně byla:

Dobrá zpráva – špatná zpráva – neumí se rozhodnout.

Skupiny se posadí proti sobě, nerozhodná skupina sedí na boku, mezi nimi. Děti obou skupin argumentují, proč je dobré – nedobré, sledování televize. Děti mohou své názory měnit, a přecházet k druhé skupině, když se jejich protihráčům podaří najít přesvědčivé argumenty pro svoje tvrzení.

Pravidla pro argumentaci:

- Mluví vždy jen jeden ze skupiny.
- Žáci po prezentování svého názoru vyslechnou názor druhé strany. V případě, že druhá strana nemá co říct, pokračuje první skupina v obhajování svého názoru.
- Nerozhodní žáci se mohou podle svého uvážení přidat ke kterékoli straně.

Minidotazník:

1. Dokázal bys přežít týden bez televize? ANO – NE

2. Uvítal bys to? ANI ZA NIC – NEDOVEDU SI TO PŘEDSTAVIT- RÁD BYCH TO VYZKOUŠEL

**Závěrem bude dětem sděleno, že i je čeká TÝDEN BEZ TELEVIZE.
Samy se rozhodnou, zda se do něj zapojí, či ne.**

Výstupy: Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.

Mezipředmětové vztahy: -

Průřezová témata: Čj – čtení s porozuměním, Projekt „Televize kamarád nebo nepřítel?“ - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.

Materiální zabezpečení:

Karton velikosti A3, černý papír, lepidlo, nastříhané proužky papíru na zapisování názorů, psací potřeby, sešit čtení, nakopírovaná 1. kapitola z knihy Kája super frája, minidotazník – pro každého žáka.

Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek

Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená

reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

esf evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tematický plán

Čtenářských dílen

pro 3. ročník

školní rok 2015/2016

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

TEMATICKÝ PLÁN ČTENÁŘSKÝCH DÍLEN

Předmět: **Český jazyk a literatura**

Školní rok: **2015/2016**

Jméno vyučujícího: **Mgr. Jana Kavková**

Třída: **3. B**

Předpokládaný počet hodin: **10**

Číslo ČD	Datum	Učivo / název čtenářské dílny	Počet hodin	Poznámky:
1.	15. 9.	Praktické čtení/ Protiklady	1	J. Vodňanský: Máme doma gorilu
2.	22. 9.	Přednes básně/ Básně „ sportovní, školní, zvířecí“	1	J. Vodňanský, M. Kratochvíl, J. Žáček
3.	6. 10.	Čtení s porozuměním/ O čem je báseň?	1	P. Šrut, J. Žáček
4.	21. 10.	Čtení s porozuměním / Knihy I. Březinové	1	I. Březinová
5.	10. 11.	Čtení textu z dětských knih/ Rozkmotřidla	1	M. Kratochvíl: Modrý Poťouch
6.	27. 11.	Čtení textu z dětských knih/ Jak se co dělá	1	Z. Pospíšilová: Bez práce nejsou koláče
7.	15. 12.	Dokončení příběhů s otevřeným koncem/ Hravá škola hezkého chování	1	Z. Pospíšilová
8.	15. 3.	Čtení textu z dětských knih/ Zlobilky	1	M. Drijverová
9.	29. 3.	Čtení textu z dět. knih/ Marťani	1	M. Drijverová
10.	8. 6.	Praktické čtení/ Slovička	1	M. Procházková

Zpracovala: Mgr. Jana Kavková
Dne: 14. 9. 2015

Schválila: Mgr. Radka Otipková
Dne

.....
Titul, jméno, příjmení

.....
Titul, jméno, příjmení, ředitel školy

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

TEMATICKÝ PLÁN ČTENÁŘSKÝCH DÍLEN

Předmět: *Český jazyk a literatura*

Školní rok: **2015/2016**

Jméno vyučujícího: **Mgr. Jana Kavková**

Třída: **3. B**

Předpokládaný počet hodin: **10**

Číslo ČD	Datum	Učivo / název čtenářské dílny	Počet hodin	Poznámky:
1.	15. 9.	Praktické čtení/ Protiklady	1	J. Vodňanský: Máme doma gorilu
2.	22. 9.	Přednes básně/ Básně „sportovní, školní, zvířecí“	1	J. Vodňanský, M. Kratochvíl, J. Žáček
3.	6. 10.	Čtení s porozuměním/ O čem je báseň?	1	P. Šrut, J. Žáček
4.	21. 10.	Čtení s porozuměním / Knihy I. Březinové	1	I. Březinová
5.	10. 11.	Čtení textu z dětských knih/ Rozkmoťdla	1	M. Kratochvíl: Modrý Pofouch
6.	27. 11.	Čtení textu z dětských knih/ Jak se co dělá	1	Z. Pospíšilová: Bez práce nejsou koláče
7.	15. 12.	Dokončení příběhů s otevřeným koncem/ Hravá škola hezkého chování	1	Z. Pospíšilová
8.	15. 3.	Čtení textu z dětských knih/ Zlobilky	1	M. Drijverová
9.	29. 3.	Čtení textu z dět. knih/ Marfani	1	M. Drijverová
10.	8. 6.	Praktické čtení/ Slovička	1	M. Procházková

Zpracovala: Mgr. Jana Kavková
Dne: 14. 9. 2015

Schválila: Mgr. Radka Otipková
Dne 14. 9. 2015

Mgr. Jana Kavková
.....
Titul, jméno, příjmení

ZÁKLADNÍ ŠKOLA,
DOBRA,
okres Frýdek-Místek
Mgr. R. Otipková
.....
Titul, jméno, příjmení, ředitel školy

Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek
Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená
reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Čtenářské dílny jako prostředek ke zkvalitnění čtenářství a čtenářské gramotnosti

1. čtenářská dílna

Vypracovala: Mgr. Jana Kavková
Název dílny: Protiklady
Číslo: 1/3. ročník
Ročník: 3. ročník
Téma: Praktické čtení
Časový rozvrh dílny: 45 minut - 1 vyučovací hodina

Popis čtenářské dílny

Cíle:

Seznámení s pravidly čtenářské dílny, založení sešitů, plynulé čtení s porozuměním,
Vyhledávání v textu a vypisování slov protikladných, uvědomování si svých vlastních „protikladů“ (tzn. vlastností dobrých a nedobrych, i nejlepších).

Použitá literatura:

VODŇANSKÝ, J. *Máme doma gorilu*. Praha: Albatros, 2014. ISBN 978-80-00-03298-6

Organizace čtenářské dílny:

Žáci jsou seznámeni s pojmem čtenářská dílna, jejími zásadami, zavedou si sešity určené k těmto hodinám, ujasní si pravidla platná pro tyto hodiny (pravidla promítnuta na interaktivní tabuli, každý žák si pak zmenšenou tabulku s těmito pravidly vlepí do sešitu).

PRAVIDLA DÍLNY ČTENÍ:

1. Můžu sedět pohodlně kdekoliv.
2. Čtu po celou dobu.
3. Nikoho nevyrušuju.
4. Žádné přestávky na toaletu a pití.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

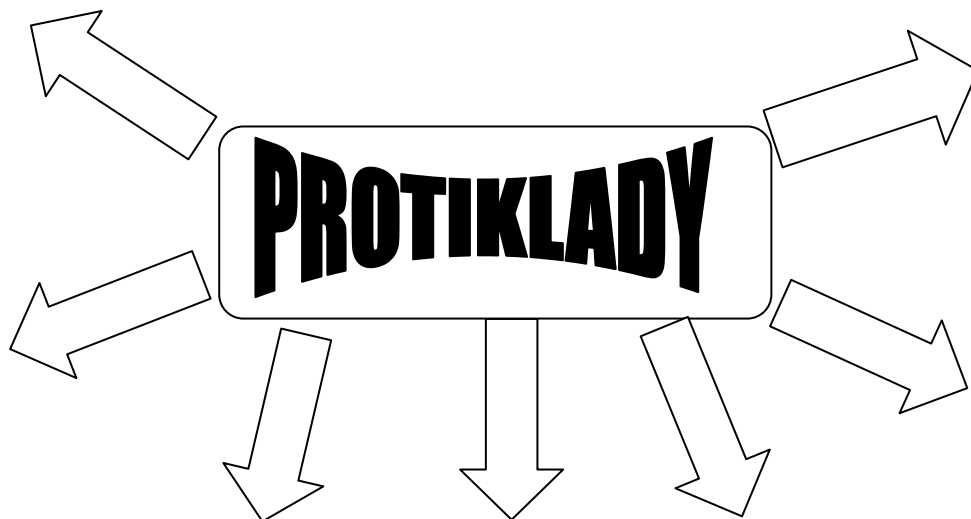
EVOKACE:

Děti jsou vyzvány, aby téma první dílny odhalily v **šifře** (náповědou je téma probírané v minulých hodinách českého jazyka, a tím je abeceda) – šifra má podobu slova PROTIKLADY, mezi jednotlivá písmena tohoto slova jsou vložena písmena abecedy od a po g: **P A R B O C T Č Í D K Ď L E A F D G Y** (šifra je napsána na tabuli, žáci si ji přepíší do sešitu – (se souběžným diktováním písmen učitelkou).

Po navedení a náповědě žáci vyluští název dílny, a jsou seznámeni s dalším úkolem:

Brainstorming: „Co se vám vybaví, když se řekne slovo protiklady?“

Své nápady zaznamenávají do jednoduché **myšlenkové mapy** načrtnuté na tabuli.

Po přečtení a slovním vyhodnocení všech nápadů nastává fáze:

VLASTNÍ PRÁCE S KNIHOU: řízené čtení - žáci jsou rozděleni do skupin po 4 (dělení tentokrát navrhuje učitelka), každá skupina dostává jednu knihu Jana Vodňanského a zároveň si losuje okopírovanou stránku z této knihy. Cílem je, aby našli příslušnou stránku v knize a ve dvojicích si pak pročetli text- (básně), a z něho vyhledali a vypsali příklady protikladů. (Ve zbylém čase si mohou knihu pročitat, prohlížet a povídat si o ní podle svého uvážení.)

REFLEXE:

Po asi 15 minutách pročitání jsou žáci vyzváni, aby si sedli do kruhu na koberec (společně s knihami a svými poznámkami), každá skupina seznámí ostatní s výsledky své práce – ukáže stránku v knize, stručně řekne o čem je báseň a jaké protiklady v ní našla.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Následuje **diskuze** o tom, že protiklady jsou všude kolem nás i „v nás“, tzn., že každý máme nějaké své lepší i horší stránky – za domácí úkol děti dostanou vypsát nějaké své vlastnosti (dobré i ty horší).

Závěrem „za odměnu“ si děti poslechnou píseň Guinnessova kniha rekordů z CD, které je přílohou této knihy. Po poslechu jsou seznámeni s tímto pojmem na interaktivní tabuli – návod, kde mohou hledat informace, o jakou knihu se jedná a jak a kdy vznikla – zadáno jako dobrovolný domácí úkol.

Výstupy: Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti

Mezipředmětové vztahy: Slova protikladná, abeceda.

Průřezová témata: -

Materiální zabezpečení: Sešity, interaktivní tabule, tabule, kniha Jana Vodňanského: Máme doma Gorilu

2. čtenářská dílna

Vypracovala: Mgr. Jana Kavková
Název dílny: Básně „školní, sportovní a zvířecí“
Číslo: 2/3. ročník
Ročník: 3. ročník
Téma: Přednes básně
Časový rozvrh dílny: 45 minut - 1 vyučovací hodina

Popis čtenářské dílny

Cíle:

Seznámení s knihami básní Miloše Kratochvíla, Jiřího Žáčka a Jana Vodňanského, uvědomění si společných témat básní od různých autorů, vyhledávání básní o škole, sportu, zvířatech, jejich přečtení a zapsání jejich názvu do tabulky, seznámení s obsahem knih, dokázat vybrat si báseň k recitaci z paměti.

Použitá literatura:

KRATOCHVÍL, M. *Kouká roura na kocoura*. Praha: Mladá fronta a.s., 2014. ISBN 978-80-204-3245-2
KRATOCHVÍL, M. *Pes nám spadla*. Praha: Mladá fronta a.s., 2012. ISBN 978-80-204-2690-1

Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek

Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená
reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ŽÁČEK, J. *Proč se ten kůň tolik směje a další říkanky*. Praha: Fragment, 2014. ISBN 978-80-253-2216-1

VODŇANSKÝ, J. *Máme doma gorilu*. Praha: Albatros, 2014. ISBN 978-80-00-03298-6

SKÁCEL, J. *Básně pro děti*. Praha: Akcent, 2008. ISBN 978-80-86868-35-6

Organizace čtenářské dílny:

EVOKACE: Navození tématu hodiny připomínkou konání Olympijských her žáků: „Někdo včera řekl, že olympijský pokřik naší třídy byla vlastně báseň?“

Celá třída zopakuje pokřik. Učitelka se ptá dále: „Znáte nějakou jinou báseň o sportu? Přečte všem básně z knihy J. Vodňanského (např. *Divokej hokej* – str. 25 nebo *Odrážej se mičudo* – str. 26).

Další otázka: „A co takhle básně o škole? Znáte nějaké?“

Učitelka znovu přečte básně J. Žáčka: *Mobilem omylem*, *Aprílová škola*

„O čem všem ještě mohou být básně?“ „Jaké básně máte nejraději?“ „O čem byste si chtěli přečíst básničku?“

Brainstorming; myšlenková mapa na tabuli

Ze všech možných nápadů a témat učitelka vybírá téma zvířátka (po otázce: „O čem nejčastěji byly vaše první básničky?“)

VLASTNÍ PRÁCE S KNIHOU: čtení s otázkami - dětem jsou rozdány knihy, každá skupina (4 členná) má k dispozici 3 různé knihy, ze kterých si má přečíst co nejvíce básní o zvířatech a současně vyplňovat informace do rozdané a do sešitu ČD vlepené tabulky – dle které si mají také vybrat jednu báseň, která se jim bude nejvíce líbit, a kterou se během týdne naučí recitovat z paměti.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Během práce učitelka seznamuje každou skupinu s obsahem a dělení básní dle témat a pomáhá jim orientovat se lépe v knize. (Básně M. Kratochvíla jsou přímo rozdělené tematicky na zvířecí, sportovní atd.).

Dle počtu přidělených knih pracuje každá skupina střídavě ve dvojici a jednotlivě, děti se musí dohodnout. Skupina s žáky integrovanými nebo slabšími čtenáři pracuje společně s asistentkou pouze s jednou přidělenou (každému) knihou J. Žáčka.

TABULKA: (viz níže)

Přečetl/a jsem báseň o těchto zvířátkách:

Nejvíce se mi líbila báseň: _____,

kterou napsal: _____.

Nazpaměť se naučím báseň: _____

od _____, z knihy:

REFLEXE: Po 20 minutách práce se setkává třída v kruhu na koberci a společně si sděluje, o kterých zvířátkách četli básně. Vyhodnocuje, jaký byl nejmenší a největší počet přečtených básní u jednotlivců, a zda se všem podařilo vyplnit tabulku.

Podle času se učitelka ptá, zda po prolistování a přečtení těchto knih, mohou žáci odpovědět na otázky: „Proč je pštros největší? Proč je žirafa chudák? Proč je jezevčík tak dlouhý? Co se může stát, když se budete posmívat bobrovi? Proč se šneci pobláznili? Kolik řečí se učí kočka Mici?“

Výstupy:

Čte a přednáší z paměti ve vhodném tempu a frázování literární texty přiměřené věku.

Mezipředmětové vztahy: Živočiškově - prvouka

Průřezová témata: -

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Materiální zabezpečení: knihy, sešity, tabule, tabulka s otázkami

3. čtenářská dílna

Vypracovala: Mgr. Jana Kavková
Název dílny: O čem je báseň?
Číslo: 3/3. ročník
Ročník: 3. ročník
Téma: Čtení s porozuměním
Časový rozvrh dílny: 45 minut - 1 vyučovací hodina

Popis čtenářské dílny

Cíle: Žáci si uvědomí, jakou úlohu mají ilustrace v dětských knihách básní, vyzkouší si ilustraci k určité básni a také naopak zkusí odhadnout, o čem je báseň podle dané ilustrace (metodou vyplňování grafických schémat - slov do čtyřlístku), procvičí si vyhledávání jmen autora a ilustrátora v jednotlivých knihách a jejich zapisování do připravené tabulky.

Použitá literatura:

KRATOCHVÍL, M. *Kouká roura na kocoura*. Praha: Mladá fronta a.s., 2014. ISBN 978-80-204-3245-2
KRATOCHVÍL, M. *Pes nám spadla*. Praha: Mladá fronta a.s., 2012. ISBN 978-80-204-2690-1
ŽÁČEK, J. *Proč se ten kůň tolik směje a další říkanky*. Praha: Fragment, 2014. ISBN 978-80-253-2216-1
VODŇANSKÝ, J. *Máme doma gorilu*. Praha: Albatros, 2014. ISBN 978-80-00-03298-6
SKÁCEL, J. *Básně pro děti*. Praha: Akcent, 2008. ISBN 978-80-86868-35-6

Organizace čtenářské dílny:

1. EVOKACE

Učitel seznámí žáky s knihou J. Skácela *Básně pro děti*, přečte z ní báseň např. *Moudrý pták* (nebo jinou dle vlastního výběru – jde o to, aby kniha/báseň nebyla doprovázena žádnou ilustrací).

Následuje diskuze vyvolaná otázkami: „Líbila se vám báseň? Líbí se vám kniha? Koupili /přečetli byste si ji? Co ji chybí? Podle čeho si vybíráte knihy?

Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek

Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená
reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Diskuze by měla směřovat k tomu, že pro děti je důležité, aby kniha byla i hezky ilustrovaná.

Společně vyvodí pojmy **autor (básník, spisovatel), ilustrátor** (pojmy jsou předpřipravené na tabuli – vedle nich lze dopisovat konkrétní jména).

2. PRÁCE ŽÁKŮ

Zahájena položením otázek: „Jsou obrázky v knize důležité? Co vzniká první – „psaní nebo kreslení“?“ Zkusíte si dnes obě „metody“.

a) učitel vysvětlí žákům, jak budou vyplňovat **čtyřlístky** (1 slovo, 2 slova, 3 slova, věta); podle obrázku na tabuli (překreslená ilustrace z knihy M. Kratochvíla Pes nám spadla – např. k básni Šnečí dům), po vysvětlení zkouší **každá skupina** (po 3-4) vyplňovat svůj čtyřlístek (k ilustracím vybraných z libovolných knih – nakopírovaným nebo přímo z knih se zakrytými texty básní) - např. k básni J. Vodňanského Bublifuk nebo J. Žáčka Pohádkoví sloni.

Krátké zhodnocení, zda se povedlo správně odhadnout obsah básně – přečtení básně.

b) následuje **práce samostatná**: každý žák dostane nakopírovanou předlohu tabulky, do které zapisuje jména autorů a ilustrátorů knih, které mají k dispozici k prohlédnutí. Součástí nakopírované tabulky je i báseň Hrací boty – opět z knihy Pes nám spadla – žáci si ji přečtou a poté zkusí nakreslit vlastní ilustraci.

3. VYHODNOCENÍ/REFLEXE

Porovnání svých obrázků (**v kruhu na koberci**) navzájem se všemi, poté s originálem v knize.

Zkontrolování údajů vepsaných v tabulce. Prohlédnutí všech knih (podle času). Zhodnocení zjištění, co musí být dřív – báseň nebo ilustrace nebo je to jedno.

Zadání úkolu (týdenního) – zkusit nakreslit ilustraci k dalším básním J. Skácela z knihy Básně pro děti.

Výstupy: Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti

Mezipředmětové vztahy: Malba, kresba -VV

Průřezová témata: -

Materiální zabezpečení: Sešity, interaktivní tabule, tabule (s pojmy autor, básník, spisovatel, ilustrátor, nakresleným obrázkem k básni Šnečí dům podle knihy M. Kratochvíla), nakopírované předlohy čtyřlístku a tabulky pro zápis jmen autora a ilustrátora knih k vyplňování, knihy.

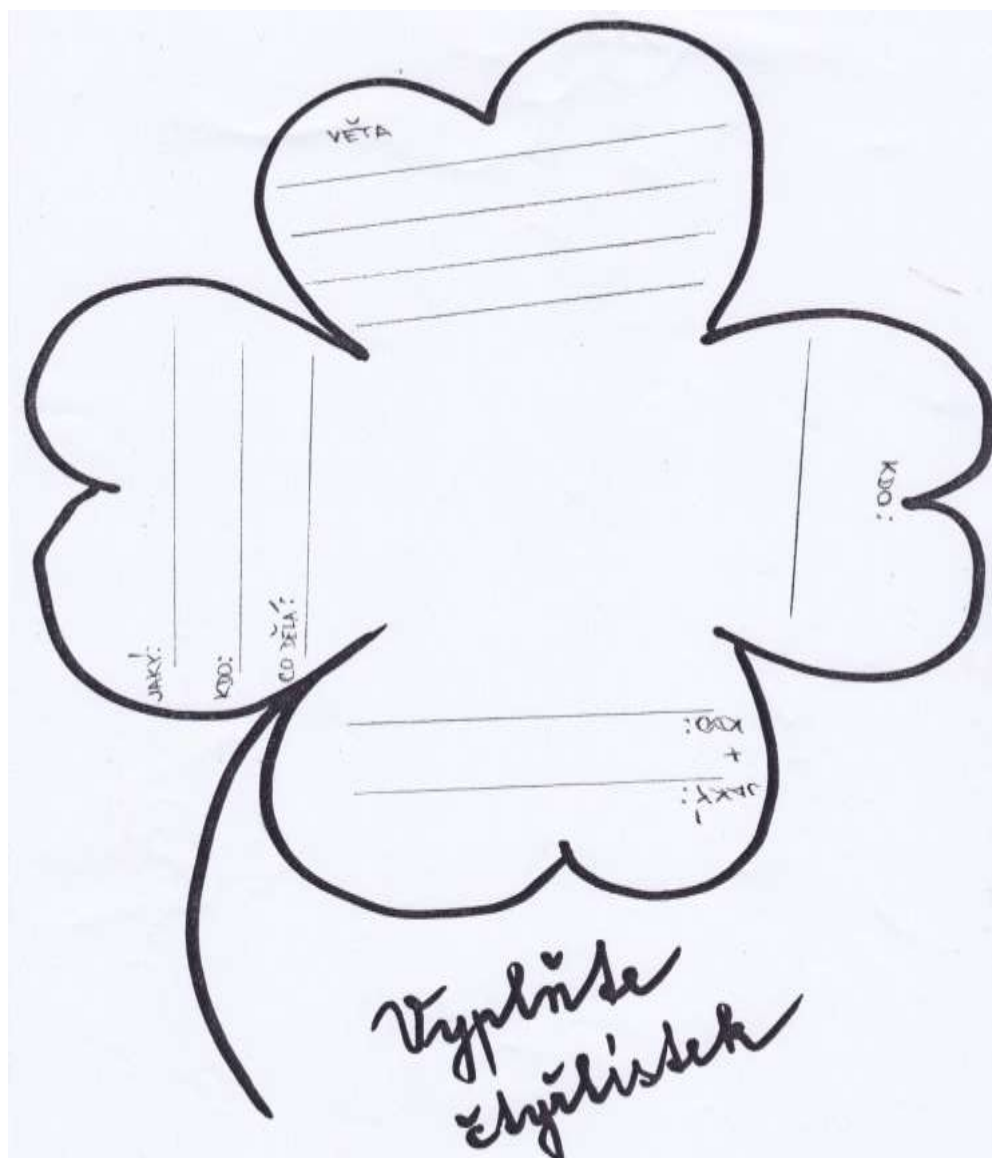
Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek

Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená

reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Předloha čtyřlístku:

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

NÁZEV KNIHY	AUTOR	ILUSTRÁTOR
Kouká roura na kocoura		
Máme doma gorilu		
Proč se ten kůň tolik směje		

Nakresli obrázek k básničce:

HRACÍ BOTY

Já mám doma boty
A ty znají noty!
Když do nich dám tkaničky,
Na kterých jsou písničky,
je radost v těch botách jít.
Co kilometr, to hit!

Všichni se mě pořád ptají,
čím to, že ty boty hrají.
Tak jim lžu, že ten pár bot
mi dal k svátku Karel Gott.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

***Nakresli vlastní ilustraci
k některé básni Jana Skácela:***

Proč ten ptáček z větve nepadne

Má hnědá křídla, zobák krátký
a na větvi se drží drápky.

A třeba je to nesnadné,
z haluze na zem nepadne.

Dávno by spadl z větve ptáček,
kdyby se držel za zobáček.

Tohle draci nedovedou

Vypadá jako drak, a není,
ještěrka je to na kameni.

Když po ní sáhneš, cukne prudce
a ocásek ti nechá v ruce.

Ještěrky nejsou jako draci,
ocásky mají odkládací.

Modrá dědina

V té vesnici je všechno modré
a je to pravda, žádná lež:

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

voziček modrý v modré trávě

a u kostela modrá věž.

Okolo domů modré ploty

a za dědinou modrý lán,

nad ním se v modré výši vznáší

docela modrý eroplán.

Kde je had

Tady na obrázku máte

stromy, míč a slunce zlaté,

zlaté listí na zem padá,

nikde nespatříte hada,

kdyby se tu někde schoval,

malíř by ho namaloval.

Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek

Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená

reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ŠNEČÍ DŮM

Miloš Kratochvíl

(z knihy Kouká roura na kocoura)

**V neděli v Kolíně
narazil šnek do dýně.**

**Heká a bulí tu,
že si rozbil ulitu.**

**Ostatní hlemýždi
ke Kolínu ujíždí,
pomohou – a šneček
zas bude mít domeček.**

**Vrhli se na dýni,
je z ní dům i s předsíní!
Teď ještě pro šnečka
sehnat k dýni kolečka.**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

MOUDRÝ PTÁK

Jan Skácel

(z knihy Básně pro děti)

**Náramně moudrý pták je sova
a marně pro ni hledám slova.**

**Docela nevšímá si lidí,
ačkoliv potmě dobře vidí.**

**Ve dne jí bývá dlouhá chvíle,
je učená a nosí brýle.**

**Všelicos probíhá jí v mysli
a nikdo neví, co si myslí.**

**Co nepálí ji, nezebe,
nechá si moudře pro sebe.**

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. čtenářská dílna

Vypracovala: Mgr. Jana Kavková
Název dílny: Knihy Ivony Březinové
Číslo: 4/3.ročník
Ročník: 3.
Téma: Čtení s porozuměním
Časový rozvrh dílny: 45 minut - 1 vyučovací hodina

Popis čtenářské dílny

Cíle:

Seznámení s tvorbou I. Březinové, s některými konkrétními knihami, přečtení vybraných ukázek z některých knih, přiřazení přečtených úryvků ke správné knize a výpisek určité části z přečteného úryvku do sešitu společně s vlastním komentářem metodou **podvojného deníku**. Vyvození pojmu **poezie a próza**, seznámení s pojmy příběhy s dětským hrdinou, pohádky. Tiché čtení s porozuměním, reflexe svého čtení.

Použitá literatura:

BŘEZINOVÁ, Ivona. *Lentilka pro dědu Edu*. 2. vyd. V Praze: Albatros, 2012, 81 s. ISBN 978-80-00-03026-5.

BŘEZINOVÁ, Ivona. *Jak to bylo dál-: pokračování sedmi klasických pohádkových příběhů : Popelka, Sněhurka, Šípková Růženka (..)*. 1. vyd. Praha: Autor, 1999, 82 s. ISBN 80-902744-1-2.

BŘEZINOVÁ, Ivona. *Teta to plete*. 2. vyd. Praha: Albatros, 2008, 58, [4] s. První čtení (Albatros). ISBN 978-80-00-02138-6.

BŘEZINOVÁ, Ivona. *F jako Fík*. 1. vyd. V Praze: Albatros, 2012, 71 s. První čtení (Albatros). ISBN 978-80-00-02970-2.

BŘEZINOVÁ, Ivona. *Lucka Luciperka*. 1. vyd. Praha: Sid & Nero, c2002, 31 s. Začínám číst. ISBN 80-85886-80-4.

BŘEZINOVÁ, Ivona. *Ať žijí rytíři!*. Vyd. 1. Praha: Česká televize, 2010, 206 s., [16] s. barev. obr. příl. Edice České televize. ISBN 978-80-7404-053-5.

Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek

Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená
reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Organizace čtenářské dílny:

1. MOTIVACE

Učitel diktuje dětem slova, ze kterých vypisují do svých sešitů vždy jen počáteční písmeno (nejlépe velkým tiskacím písmem): **básně, říkadla, Evžen, záviny, Itálie, Norsko, Olga, vánočky, Adéla --- Iva, Věra, Ota, Nela, Adam.** Žáci složí z těchto písmen jméno Ivona Březinová a zjistí, téma hodiny: **Knihy I. Březinové.**

Před zahájením samotné práce související s knihami zopakuje učitel s žáky učivo o slovech nadřazených, podřadných – vyhledáváním skupin z diktovaných slov – potraviny/ pečivo, jména - vlastní, státy + poezie – s tímto pojmem musí učitel žákům pomoci.

Pak následuje diskuze o spisovatelce – na interaktivní tabuli může učitel promítnout některé údaje z autorčiných webových stránek (www.ivonabrezinova.cz) – a o jejich knihách, jestli někdo nějakou přečetl/zná.

Některé knihy (dle dostupnosti nebo libovolného výběru – školní, vlastní, vypůjčené v knihovně) mají žáci vystavené ve třídě.

2. VLASTNÍ ČTENÍ

Každý žák (slabší čtenáři ve dvojicích) dostává nakopírovaný úryvek z určité knihy (kvůli rozdílné obtížnosti textu a úrovně čtenářství je možná lepší texty žákům přidělit).

Vysvětlení úkolu: každý žák musí svůj text přečíst, vypsát z něj záznamy z této četby -předem vysvětlenou metodou **podvojného deníku**, k níž si vlepí do sešitu pomocnou tabulku.

Po přečtení se budou snažit odhadnout, ze které knihy je jejich text – náповěda může být na tabuli napsaná/ připevněna na lístečcích, které si můžou žáci „půjčit“.

3. REFLEXE

Žáci jsou po asi 15 minutách čtení vyzváni, aby sdělili ostatním, jestli se jim podařilo splnit všechny úkoly – sdělují svůj tip knihy ze které je jejich text – poté se snaží správně zařadit knihu do liter. žánru (tj. pohádky, příběhy s dětským hrdinou – próza, básně – poezie). Žáci, kteří stihli vypsát i podvojný deník, přečtou své zápisy.

V krátké diskusi žáci odpovídají na otázky typu:“ Líbil se ti článek? Pochopil/a jsi, o čem je asi kniha? Kdo je asi hlavní postavou? Chtěl/a by sis přečíst celou knihu? Kdo je ilustrátorem knihy?

Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek

Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená

reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ve zbývajícím čase dokončí někteří vyplnění podvojného deníku, který kontroluje učitel každému osobně. Žáci, kteří mají vše splněno, si prohlížejí knihy I. Březinové a hledají svůj přečtený úryvek v příslušné knize.

Výstupy: Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.

Mezipředmětové vztahy: -

Průřezová témata: -

Materiální zabezpečení: tabule (magnetická, interaktivní), vybrané knihy, sešity

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

IVONA BŘEZINOVÁ

Lentilka pro dědu Edu

Teta to plete

At' žijí rytíři

F jako Fík

Lucka Luciperka

Jak to bylo dál...

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Bramborová Bára

POHÁDKY

PŘÍBĚHY S DĚTSKÝM HRDINOU

HISTORICKÁ PRÓZA

(Próza – každý psaný text nepsaný ve verších)

BÁSNIČKY

(Poezie – básnictví)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PODVOJNÝ DENÍK

Vypiš část textu, která se ti líbila/ Napiš, proč sis vybral/a tuto
nelíbila nebo ti něco připomněla: část:

PODVOJNÝ DENÍK

Vypiš část textu, která se ti líbila/ Napiš, proč sis vybral/a tuto
nelíbila nebo ti něco připomněla: část:

PODVOJNÝ DENÍK

Vypiš část textu, která se ti líbila/ Napiš, proč sis vybral/a tuto
nelíbila nebo ti něco připomněla: část:

PODVOJNÝ DENÍK

Vypiš část textu, která se ti líbila/ Napiš, proč sis vybral/a tuto
nelíbila nebo ti něco připomněla: část:

PODVOJNÝ DENÍK

Vypiš část textu, která se ti líbila/ Napiš, proč sis vybral/a tuto
nelíbila nebo ti něco připomněla: část:

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

5. čtenářská dílna

Vypracovala: Mgr. Jana Kavková
Název dílny: Rozkmořidla
Číslo: 5/3. ročník
Ročník: 3.
Téma: Čtení textu z dětských knih
Časový rozvrh dílny: 45 minut - 1 vyučovací hodina

Popis čtenářské dílny

Cíle:

Žák vyhledává informace v knize/článku a odpovídá na zadané otázky

Použitá literatura:

KRATOCHVÍL, Miloš. *Modrý Potouch*. 1.vyd. V Praze: Triton, 2012, [28] s. ISBN 978-80-7387-534-3.

HUBÁLKOVÁ, Radomíra a Kateřina ŠAFRÁNKOVÁ. *Záznamy z četby pomocí grafických organizérů pro žáky 5.-9. tříd: postava*. Dobříš: Šafrán, 2015, 86 stran. ISBN 978-80-905978-1-5.

Organizace čtenářské dílny:

- 1. Úvod: dialog-** vzpomínka na Halloween, Dušičky – vymýšlení synonym ke slovu strašidlo (bubák, monstrum, ...) *Víte, co je ještě horší?*
  - žáci sestaví ze slabik napsaných na tabuli slovo: ROZKMOTŘIDLA,
  - proberou společně s učitelem význam tohoto slova (opět hledají synonymní i antonymní výrazy (kmořit - rozkmořit, skamarádit - nekamarádit, bavit – nebavit),
  - **brainstorming-** žáci společně s učitelem zpracují na tabuli **myšlenkovou mapu** k otázce: *Co vás s někým rozhádá?*
  - *víte, kdo to jsou Rozkmořila a co asi dělají?*,
  - představení knihy Miloše Kratochvíla (fotografie spisovatele).

Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek

Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená
reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2. Samostatné čtení + vypracování otázek

Rozdělení žáků do skupin (losováním lístečků se jmény nebo jinou libovolnou formou), rozdání přeepsaného textu 1., 2., 3. kapitoly – čtení 15-20minut.

3. Reflexe:

Žáci zapisují do svých sešitů základní údaje – název knihy, autora, ilustrátora a podle času i odpovědi na otázky k jednotlivým kapitolám. K dispozici mají k zapůjčení už i samotné knihy.

K1: 1. Jak se může narodit Pořouch?

2. Který Pořouch je nejhorší?

3. Jak vypadá?

K2: 4. Kde bydlí Pořouši?

5. Kdo a jak je může vidět?

K3: 6. Kdo je hlavní postavou?

7. Kde bydlí?

8. Jaký Pořouch se tu objevuje a jak vznikl?

Po asi 10 minutách žáci vyhodnocují svou práci společně (v kruhu), komu se podařilo přečíst v daném limitu všechny přeepsané kapitoly, jak zvládli otázky, jak se jim líbil úryvek, kniha samotná.

Učitel pokládá různé doplňující otázky (dle času):

- *Co dělají Rozkmořidla?*
- *Jak to dělají?*
- *Myslíte, že se jim může někdo ubránit/jak?*
- *Jaké je jejich oblíbené místo?*
- *Proč si Pořouch vybral Zuzanku?*
- *Proč se asi další kapitola jmenuje Dům hrůzy?*
- *Co se asi bude dít dál?*

Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek

Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená

reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- *Vymysleli byste nějaké další přízraky?*
- *Kdo by si chtěl přečíst celou knihu?*
- *V závěrečné části žáci doplní grafický organizér ve tvaru brýlí (příloha č. 2), možno dokončit za domácí úkol.*

Výstupy: Čte výrazně texty přiměřené věku.

Mezipředmětové vztahy: Výtvarná výchova – kresba postavy, český jazyk – přepsaný a nakopírovaný text je možno využít i pro mluvnická cvičení (vyhledávání určených slov, vlastních jmen v textu, vymýšlení synonym, antonym, ...)

Průřezová témata: -

Materiální zabezpečení:

Přepsaný text (příloha č.1), grafický organizér Brýle (příloha č. 2), tabule, interaktivní tabule (fotografie, stručné údaje o spisovatelích).

Jméno _____ Datum _____

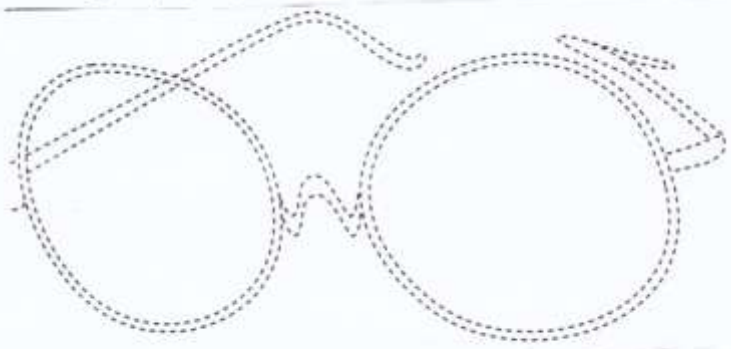
Brýle

Autor/ka _____

Název knihy _____

Ilustrátor/ka _____

Napiš, jaké brýle se v knize objevují, čím jsou zvláštní a komu patří.
Vybarvi je podle popisu v knize.

Vyber si jednu postavu – Rozkmoťdlo z knihy a napiš, co asi dělá:
Zkus ji nakreslit.

Příloha č. 2: Grafický organizér Brýle

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

6. čtenářská dílna

Vypracovala: Mgr. Jana Kavková
Název dílny: Jak se co dělá
Číslo: 6/3. ročník
Ročník: 3.
Téma: Čtení textu z dětských knih
Časový rozvrh dílny: 45 minut - 1 vyučovací hodina

Popis čtenářské dílny

Cíle:

Žák shrnuje informace přečteného úryvku a vytváří k němu otázky.

Použitá literatura:

POSPÍŠILOVÁ, Zuzana. *Bez práce nejsou koláče*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2014, 88 s. Řídkanky a básničky. ISBN 978-80-247-4614-2.

Organizace čtenářské dílny:

1. Evokace: učitel přichází s „tajemnou krabicí“, z ní postupně vytahuje různé věci potřebné k uvaření čaje – navodí diskusi o čaji, jeho přípravě a položí otázku, zda žáci vědí, jak čaj (sáček s čajem) vzniká.

Přečte všem žákům báseň *Jak se dělá čaj* z knihy. Společně s žáky pak zkouší převyprávět postup výroby čaje, na interaktivní tabuli/obrázku si prohlédnou obrázek čajovníku, (můžou si i prakticky uvařit svůj čaj pro celou třídu)

2. Samostatná práce žáků

Rozdělení žáků do skupin (losováním lístečků se jmény podle jmen vedoucích skupinek – každá báseň je věnovaná někomu – Markovi, Evě, Matějovi, ...) - důležité je, aby vždy dvě různé skupinky měly stejnou báseň, se kterou budou pracovat a své výsledky pak spolu porovnávat.

(Vzhledem k počtu knih je vhodné mít text i nakopírovaný, tak, aby mohli jednotlivci lépe pracovat).

Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek

Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená
reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ÚKOLY: Přečtěte si přidělenou báseň, **vypište do sešitu základní informace**

(název, autor, ilustrátor) – každá skupina má k dispozici zároveň i samotnou knihu – **zkuste přepsat svými slovy** postup vzniku nebo výroby (nebo alespoň klíčová slova); **vymyslete co nejvíce otázek** k této básni pro svou „konkurenční“ skupinu.

3. Reflexe:

Po asi 20 minutách skupiny vyhodnocují svou práci společně (v kruhu).

Skupiny si vzájemně čtou své přepsané postupy, kladou si své vymyšlené otázky, zkoušejí na ně odpovědět.

V závěru hodnotí všichni – jak se komu práce zdařila, prohlížejí si znovu knihy a zjišťují, zda by si chtěli přečíst knihu celou.

Výstupy: Čte výrazně texty přiměřené věku.

Mezipředmětové vztahy: Prv – základní informace o čajovníku, další podobné údaje podle typu básně

Průřezová témata: -

Materiální zabezpečení: Překopírovaný text, obrázek čajovníku, interaktivní tabule

7. čtenářská dílna

Vypracovala: Mgr. Jana Kavková
Název dílny: Zlobilky
Číslo: 7/3. ročník
Ročník: 3.
Téma: Dokončení příběhů s otevřeným koncem
Časový rozvrh dílny: 45 minut - 1 vyučovací hodina

Popis čtenářské dílny

Cíle:

Žák shrnuje informace přečteného úryvku a vytváří k němu otázky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Použitá literatura:

DRIJVEROVÁ, Martina. *Zlobilky*. 2. vyd. V Praze: Albatros, 2014, 75 s. Už si čteme sami. ISBN 978-80-00-03472-0.

Organizace čtenářské dílny:

1. Evokace

Navození tématu – dnes si budeme povídat o něčem, co každý dobře známe ... o zlobení... umíte zlobit? Znáte Zlobilky? Představení knihy.

Učitel přečte první příběh z knihy (Holčička a šála) až po část „Cože – a to je konec?“ Pak společně s žáky vymýšlí, jak by mohl příběh skončit – metoda **brainstormingu** – ústní formou nebo písemně na tabuli/ arch papíru.

Po té učitel dočte text, společně s žáky zhodnotí, zda někdo odhadl tento konec.

2. Samostatná práce žáků

Rozdělení žáků do skupin (losováním lístečků se jmény podle jmen).

Každá skupinka dostane okopírovaný text (dle počtu vytvořených skupin použijeme tak 2-3 příběhy) vždy ukončený částí „Cože – a to je konec?“. Jejich úkolem je **text přečíst** a pokusit se několika větami **příběh dopsat**.

3. Reflexe

Po asi 20 minutách skupiny vyhodnocují svou práci společně (v kruhu). Skupiny, které dokončovaly stejný příběh si vzájemně čtou své přepsané postupy, potom si (zvolený čtenář) dočtou příběh z knihy a diskutují o tom, která verze dokončení příběhu se jim líbila.

Ve druhé části mají za úkol **převyprávět** svou přečtenou kapitolu ostatním dětem ze třídy.

V závěru hodnotí všichni – jak se komu práce zdařila, prohlízejí si znovu knihy a zjišťují, zda by si chtěli přečíst knihu celou.

Výstupy: Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele.

Mezipředmětové vztahy: -

Průřezová témata: -

Materiální zabezpečení: Překopírovaný text, interaktivní tabule, kniha Z. Pospíšilové

Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek

Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená
reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

8. čtenářská dílna

Vypracovala: Mgr. Jana Kavková
Název dílny: Hravá škola hezkého chování
Číslo: 6/3. ročník
Ročník: 3.
Téma: Čtení textu z dětských knih
Časový rozvrh dílny: 45 minut - 1 vyučovací hodina

Popis čtenářské dílny

Cíle: Žák shrnuje informace přečteného úryvku a vytváří k němu otázky.

Použitá literatura:

POSPÍŠILOVÁ, Zuzana. *Hravá škola hezkého chování*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2014, 87 s. ISBN 978-80-247-4261-8.

Organizace čtenářské dílny:

1. Evokace

Učitel zahajuje otázkou: “Vzpomínáte si na knihu *Bez práce nejsou koláče*?” Pokračuje v rozhovoru: „Víte, kdo tuto knihu napsal a o čem byla?”

Následuje stručné připomenutí knihy, odhalení jména autorky, popřípadě nějaká stručná informace o autorce samotné (využití interaktivní tabule). Seznámení s dnešním tématem – hezké chování.

Učitel představí knihu, stručně převypráví úvodní kapitolu a způsob, jakým je kniha psaná: každá tematická kapitola je dělena do tří částí- vyprávění o hlavní hrdince Anežce, „povídanky“ její babičky, ze které vyplývá vždy poučení o určité lidské vlastnosti shrnuté ve veršované podobě ve třetí části a doprovázené radami na závěr.

2. Samostatná práce žáků

Rozdělení žáků do dvojic, každá dvojice si vylosuje lísteček, na kterém jsou čísla stránek, které mají pročíst a ze kterých mají vypisovat informace do svého sešitu formou **podvojného deníku** (příloha 1), (k dispozici je v knize celkem 10 témat).

Každá dvojice dostane knihu, musí **vyhledat a vypsát** její přesný název, autora, ilustrátora, vypsát názvy jednotlivých kapitol, které mají **přečíst** podle obsahu.

Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek

Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená
reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PODVOJNÝ DENÍK

Vypiš část textu, která se ti líbila/
nelíbila nebo ti něco připomněla:

Napiš, proč sis vybral/a tuto
část:

PODVOJNÝ DENÍK

Vypiš část textu, která se ti líbila/
nelíbila nebo ti něco připomněla:

Napiš, proč sis vybral/a tuto
část:

PODVOJNÝ DENÍK

Vypiš část textu, která se ti líbila/
nelíbila nebo ti něco připomněla:

Napiš, proč sis vybral/a tuto
část:

PODVOJNÝ DENÍK

Vypiš část textu, která se ti líbila/
nelíbila nebo ti něco připomněla:

Napiš, proč sis vybral/a tuto
část:

PODVOJNÝ DENÍK

Vypiš část textu, která se ti líbila/
nelíbila nebo ti něco připomněla:

Napiš, proč sis vybral/a tuto
část:

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Reflexe

Po asi 25 minutách dvojice vyhodnocují svou práci společně (v kruhu).
Neprozrazují dopředu své téma, ostatní se ho snaží odhadnout.

V závěru hodnotí všichni – jak se komu práce zdařila, podle času každá skupina přepíše jednu svou informaci na společné portfolium (arch papíru A1).

Výstupy: Čte výrazně texty přiměřené věku.

Mezipředmětové vztahy: Prv – pravidla slušného chování

Průřezová témata: -

Materiální zabezpečení: knihy, interaktivní tabule, předtištěná tabulka podvojného deníku, arch papíru A1

9. čtenářská dílna

Vypracovala: Mgr. Jana Kavková
Název dílny: Marťani
Číslo: 9/3. ročník
Ročník: 3.
Téma: Čtení textu z dětských knih
Časový rozvrh dílny: 45 minut - 1 vyučovací hodina

Popis čtenářské dílny

Cíle:

Žák formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby. Sdílí své prožitky s ostatními čtenáři.

Použitá literatura:

DRIJVEROVÁ, Martina. *Domov pro Marťany*. 2. vyd. V Praze: Albatros, 2012, 133 s. ISBN 978-80-00-02938-2.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Organizace čtenářské dílny:

1. Evokace

Učitel (předem) nakreslí na tabuli zjednodušeně létající talíř a žáci říkají slova, která je napadají při pohledu na obrázek. Pokud nikdo nevysloví slovo Marťan, pokračují v odhalení slova pomocí slovní hry „Šibenice“.

Po odhalení tohoto slova připisují na tabuli k obrázku létajícího talíře vše, co je napadá, při vyslovení tohoto slova (**myšlenková mapa**)/ **brainstorming**. Učitel klade otázky: „Chtěli byste se někdy setkat s Marťanem? Jak myslíte, že by se choval, vypadal, ...?“

Představení dnešní knihy – učitel stručně seznámí s jejími hlavními postavami, příběhem, své ústní vyprávění doplní čteným úryvkem, který popisuje Downovu nemoc jedné z postav knihy (str. 24-27).

2. Samostatná práce žáků

Každý žák dostává nakopírovaný text), který si přečte a následně písemně plní zadaný úkol (např. kapitolu Martin se strašně změnil, str. 53-57/ je možné zvolit i více různých kapitol – podle zdatnosti čtenářů): **Vyber postavu, která tě při dnešním čtení zaujala. Čím tě zaujala?**

3. Reflexe

Po asi 20 minutách žáci vyhodnocují svou práci nejdříve ve dvojicích. V závěru hodnotí všichni společně (v kruhu) – jak se komu práce zdařila, prohlížíjí si znovu knihy a zjišťují, zda by si chtěli přečíst knihu celou. Podle zájmu a času diskutují o projevech různých postižení či nemocí.

Výstupy: Čte výrazně texty přiměřené věku.

Mezipředmětové vztahy: -

Průřezová témata: -

Materiální zabezpečení: Překopírovaný text, interaktivní tabule, knihy

10. čtenářská dílna

Vypracovala: Mgr. Jana Kavková
Název dílny: Slovíčka
Číslo: 10/3. ročník
Ročník: 3.

Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek
Název projektu: Brána fantazie a jazyků otevřená
reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/56.0060

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Téma: Praktické čtení

Časový rozvrh dílny: 45 minut - 1 vyučovací hodina

Popis čtenářské dílny

Cíle:

Žák shrnuje informace přečteného úryvku, vypisuje hlavní myšlenky nebo význam slov.

Použitá literatura:

PROCHÁZKOVÁ, Maria. *Slovíčka*. Vyd. 1. Praha: Česká televize, 2013, 94 s. Edice České televize. ISBN 978-80-7404-111-2.

Organizace čtenářské dílny:

1. Evokace

Učitel pustí jednu ukázkou z příloženého DVD. Následuje společné zopakování významu daného slovíčka – vypsání klíčových slov na tabuli. (Slovo vybere učitel podle svého uvážení – např. emoce – lze motivovat filmem pro děti V hlavě). Představení knihy. Vysvětlení metody I.N.S.E.R.T. – ukázkou na interaktivní tabuli.

2. Samostatná práce žáků – četba se záznamem (asi 20 minut)

Zadání úkolu plněného samostatně – využití metody I.N.S.E.R.T.
I.N.S.E.R.T. – metoda sloužící k zpracování informací v textu při prvním čtení. Vede žáky k tomu, aby vždy četli přemýšlivě, odlišovali důležité informace od nedůležitých, známé od nových, důvěryhodné a pochybné. Při prvním čtení si žáci dělají k textu poznámky pomocí značek. Učitel vysvětlí základní pravidla.

✓	Udělejte fajfku na okraji textu, jestliže informace v textu potvrzuje to, co jste již věděli nebo si myslíte, že víte .
-	Udělejte minus, jestliže je informace, kterou čtete, v rozporu s tím, co víte nebo jste slyšeli. Zdá se vám nepravdivá .
+	Udělejte plus, jestliže informace , kterou se dozvíte, je pro vás nová .
?	Udělejte otazník, jestliže se objeví informace, které nerozumíte nebo o které byste se chtěli dozvědět více .

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Reflexe (15 minut)

Po samostatné četbě vytvoří žáci dvojice (losováním) a **diskutují ve dvojicích** o označených informacích, znovu projdou celý text. Porovnávají postupně – podle jednotlivých značek- které informace si jeden nebo druhý člen dvojice označil.

Následuje **diskuse v celé třídě o označených informacích**. Vybraný žák přednese jednu svou vybranou informaci (dle dané značky), ostatní žáci se vyjadřují k tomu, zda si také označili stejnou informaci a zda ji označili stejně, nebo použili jinou značku.

V závěru společně všichni zhodnotí tuto dílnu a použitou metodu.

Výstupy: Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.

Mezipředmětové vztahy: Prvouka, výtvarná výchova (poukázat na zpracování jednotlivých hesel)

Průřezová témata: -

Materiální zabezpečení: Překopírovaný text, PC, DVD, knihy, interaktivní tabule, tabulka metody I.N.S.E.R.T.